

PRATS I CAMPS

L'eix mediterrani financer

“Avui estic més tranquil que ahir”. Ho deia, dimecres passat a València, un empresari mitjà que tradicionalment ha operat amb el Banc de València. La vespra, la Comissió Nacional del Mercat de Valors havia oficialitzat una notícia que de feia una setmana circulava pels rogles financers valencians: CaixaBank havia comprat al FROB per un euro el Banc de València. La que durant anys havia estat considerada la joia de la corona de les finances valencianes posava punt i a banda a un any –la nacionalització va tenir lloc el 21 de novembre de 2011– marcat per la inestabilitat, en què fins i tot s’ha arribat a especular amb una possible liquidació. No és estrany, doncs, que dimarts al vespre alguns respiraren un poc més alleugerits.

L’absorció de l’entitat amb seu al carrer de les Barques és la primera compra d’un banc que realitza CaixaBank en

La compra per un euro del Banc de València per Caixa Bank, un any després que el Sabadell s’adjudicara la CAM, consolida la presència de les entitats catalanes al País Valencià. L’un i l’altre han acabat arreplegant les despulles d’un sistema financer en descomposició i condemnat, per imperícia i incapacitat, a la subordinació. Tanmateix, el nou ‘statu quo’ obri noves perspectives en les relacions econòmiques entre catalans i valencians.

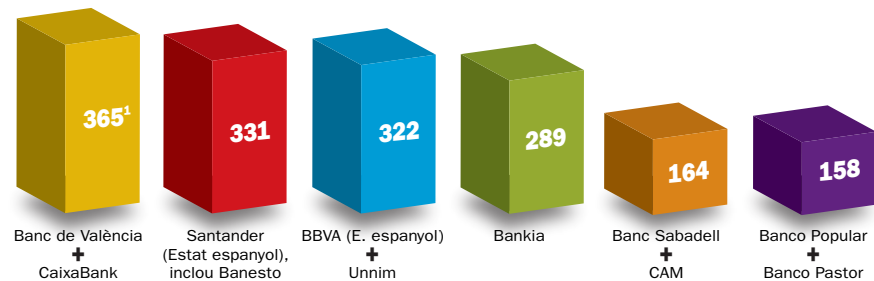
el procés de reestructuració financera encetat fa quasi tres anys. Abans, havia adquirit Caixa Girona i Banca Cívica, totes dues originàriament caixes d’estal-

vi. L’operació es concretarà en diverses fases i segueix un patró similar al que es va dissenyar en el cas de la compra de la CAM pel Banc Sabadell. En una

El nou panorama financer

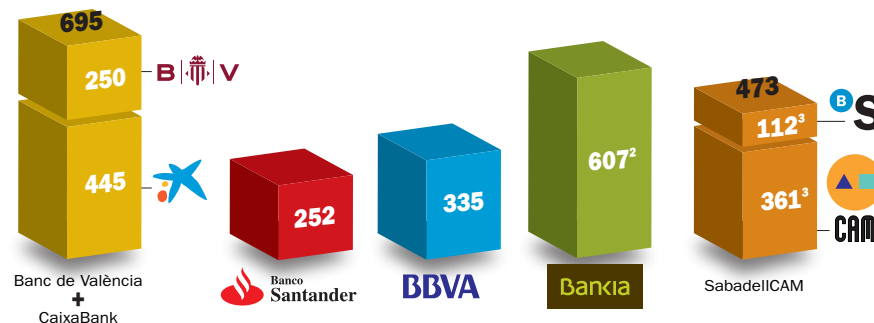
■ RÀNKING PER TOTAL D'ACTIUS A L'ESTAT ESPANYOL

Milers de milions d'euros

Font: CaixaBank

■ NOMBRE D'OFICINES AL PAÍS VALENCIÀ

(1) Actius previs a la transferència a SAREB. (2) Dades referides a 2011, segons l'Institut Valencià de Finances. (3) Oficines abans de l'absorció.

Font: Institut Valencià de Finances, SabadellCAM

primera fase, el Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB) injectarà 4.500 milions d'euros, amb l'objectiu de sanejar definitivament l'entitat. Els diners s'uneixen als 1.000 milions d'euros que el FROB va aportar el maig passat, de forma que la factura per a l'erari públic ascendirà, com a mínim, a 5.500 milions d'euros. Després d'aquesta segona injecció, CaixaBank comprarà l'entitat per un euro. El Banc de València traspasarà aleshores al banc dolent, el Sareb, els seus actius tòxics. Finalment, l'acord entre CaixaBank i el Frob contempla un esquema de protecció d'actius pel qual aquest últim assumirà, durant el termini de 10 anys, el 72,2% de les pèrdues que es pugen registrar en la cartera de crèdits a petites i mitjanes empreses i riscos contingents. Si tot va segons el que s'ha previst, la pròxima primavera Banc de València estarà sota el control total del banc català i iniciarà una etapa completament nova.

L'operació concretada la setmana passada reforçarà la presència de CaixaBank en territori valencià, on disposa

de 445 oficines i té una quota de mercat del 6,1%. De moment, estan per concretar alguns aspectes que preocupen al sud de la Sènia com ara el tancament d'oficines allà on hi haja solapament –se n'ha parlat del tancament de fins al 90% de les oficines–, els acomiadaments –Brussel·les hi tindrà molt a dir– i, molt especialment, si es mantindrà la marca comercial o, per contra, s'optarà per operar amb la marca de CaixaBank o una marca híbrida. És, aquesta última, una qüestió molt sensible pel valor simbòlic que per a la classe política i econòmica valenciana tindria una hipotètica desaparició d'una ensenya que arrossega molt de valor sentimental. El catedràtic d'anàlisi econòmica de la

Palafox: “És irònic: al final l'“or català” arreplega les restes provocades per la gestió del PP”

Universitat de València Jordi Palafox es felicita que siga CaixaBank i no una altra entitat qui se n'haja fet càrrec finalment. La venda és “una garantia de continuïtat del servei que es presta. Contra l'opció de Bankinter, La Caixa és més sòlida i és més caixa: a més de mirar pels beneficis té una cultura financer diferent de la dels bancs mitjans espanyols”.

Un mal menor. La crisi econòmica i financer ha tingut com a resultat la pèrdua de l'autonomia financer. Amb l'excepció de Caixa Ontinyent, la resta de les peces que formaven el mosaic financer valencià s'han despenjat en el camí de la reestructuració. La CAM, que arribà a ser la quarta caixa de l'estat, fou adjudicada el desembre de 2011 al Banc Sabadell, que ara ostenta el 28% de la quota del mercat valencià de clients; el Banc de València és a les mans d'Isidre Fainé; Ruralcaixa ha acabat doblegant-se a l'andalusca Cajamar; i Bancaixa, el principal emblema financer valencià ha acabat dilapidada en el gran fiasco que ha resultat ser Bankia. El certificat de defunció de l'entitat va arribar a València també el passat dimarts, quan va expirar, sense resultats, el termini per a concretar la conversió de l'entitat en fundació.

Siga com siga, la compra del Banc de València per CaixaBank representa la consolidació del control català sobre una part de les finances valencianes, un escenari difícil d'imaginar quan fa tres anys el govern espanyol va donar per iniciat el ball de fusions i absorcions. Aleshores, les reticències de la classe política valenciana (que en aquella primera fase, quan encara no s'havia precipitat tot i s'havia imposat el campe qui puga, encara hi comptava) van curtcircuitar qualsevol entesa entre les entitats d'un i altre costat de la Sènia. La vista estava posada a Madrid. Primer es va especular amb la possibilitat d'una fusió entre Caja Madrid i la CAM, però finalment, i de forma precipitada, fou Bancaixa qui uní el seu destí a la capital espanyola. L'obstinació mesetària ha tingut els resultats que ja es coneixen.

Mentrestant, la banca catalana ha aprofitat per créixer a costa de la fallida valenciana. El saldo de la reestructuració financer és molt diferents per a uns i altres: mentre els valencians

s'han quedat sense entitats pròpies, els catalans n'han aconseguit situar dues de les seues entre les cinc primeres de l'estat. Els principatins han aprofitat la imperícia valenciana per a arreplegar les despulles d'un sistema financer que, en altre temps, semblà vigorós.

A hores d'ara, el desembarcament de CaixaBank, com abans el del Sabadell, ha estat molt ben rebut entre la classe econòmica valenciana, que veu l'oportunitat de comptar amb un aliat financer potent i fiable. Les institucions –controlades pel PP– s'ho miren amb una barreja de perplexitat i resignació. Davant la magnitud de la desfeta (qui sap si el Banc de València no hauria estat liquidat si no fóra per l'interès de CaixaBank), els de la gavina han hagut de guardar a l'armari la bandera de l'anticatalanisme que havien agitat segons els convenia políticament. “És ben irònic això que ha passat –apunta Jordi Palafox, catedràtic d'anàlisi financera de la Universitat de València–. Al final és l'or català el qui ha de vendre a arreplegar les restes de la desfeta provocada per aquests senyors.

Als anticatalanistes no els queda més que empassar-se aquest glop. És patètic que ara reclamen a La Caixa el manteniment de la identitat valenciana”.

Units per La Caixa. Al capdavant, si les entitats valencianes han acabat a mans dels catalans no és perquè aquests hagin desplegat cap campanya agressiva d'adquisicions, sinó perquè la mateixa classe política i financera indígena ha estat incapaç de traçar un futur propi. L'eslògan de “Barcelona és bona si la bossa sona” ha acabat imposant-se per la via dels fets. “Això de l'anticatalanisme s'ha exagerat moltíssim, sobretot en l'àmbit econòmic. Les relacions sempre han estat fluides, com mana la realitat econòmica, i si no ha estat més visible ha estat per culpa de la contaminació que ha emanat des d'un determinat àmbit polític”, apunta l'economista i assagista Gustau Muñoz. En aquest sentit, Muñoz recorda les personalitats d'Ignasi Villalonga (responsable, l'any 1927, de la revalencianització del Banc de València) i de Joaquim Reig, dos

prohoms molts lligats a Catalunya.

La sensació de dol –per les entitats perdudes– continua present a València i entre les persones consultades per a aquest article, però tanmateix, i a la vista del que ha passat en el cas de Bancaixa, la majoria accepten que segurament la via catalana és la menys dolenta de les solucions, tant per a la CAM com per al Banc de València. Es tracta, al capdavant, d'entitats rigoroses, que no han caigut en el parany del ciment i que, al contrari que les valencianes, donen una garantia de solvència. “El País Valencià i Catalunya comparteixen mentalitat, estructura empresarial, vocació exportadora i competitiva... –apunta Muñoz–, així que hem d'esperar dels nous gestors que tinguen comprensió cap a les necessitats del nostre territori”. Des del Principat, Joan B. Casas, degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya considera una mala notícia que els veïns del sud s'hagen quedat sense financeres autòctones. Tanmateix, arribats a aquest punt, creu que “la solució catalana és la menys roïna” perquè “reforça el poder

D'acord amb l'article 5 de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre de Protecció de Dades de Caràcter Personal, l'informem que les dades que ens faciliteu voluntàriament seran incorporades a un fitxer automatitzat. Vostè pot exercir en tot moment els seus drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació de les dades personals dirigint-se a Edicions del País Valencià, carrer Sant Ferran, 12, 3er. 46001 València o a subscripcions@eltemps.net

Butlleta de subscripció

Primer cognom _____	Segon cognom _____	Nom _____
Adreça _____	Població _____	Codi postal _____
Telèfon particular _____	Telèfon feina _____	
Telèfon mòbil _____	Doc. d'identitat _____	
Correu electrònic _____		
Data de naixement _____	Professió _____	

Faré el pagament de la subscripció de la manera següent:
 Xec bancari adjunt a nom d'Edicions del País Valencià
 Domiciliació bancària (ompli dades de sota)
 Transferència bancària

Se subscriu al setmanari EL TEMPS en format paper per un període d'un any, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de 145 € / (estat espanyol, Andorra i Catalunya Nord)
 Europa: 259 €
 Resta del món: 536 €

Se subscriu al setmanari EL TEMPS en format digital per un període d'un any, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de 80 €

Dades de facturació

Nom _____	NIF / CIF _____
Adreça _____	Població _____ Codi postal _____

Domiciliació bancària

Distingits senyors: Caixa/banc _____	Agència _____
Adreça _____	Població _____ Codi postal _____
Nom i adreça del titular del compte _____	

Els pregue que, fins a nova ordre, els rebuts que presentarà Edicions del País Valencià, SA, per l'import de la SUBSCRIPCIÓ ANUAL, siguen pagats a càrrec:

Núm. compte de _____ de _____

Signatura _____

EL TEMPS Carrer Sant Ferran, 12, 3er. • 46001 VALÈNCIA
 Tel. 902 131 025 • subscripcions@eltemps.net • CIF A-46186821
www.eltemps.cat

mediterrani”. Casas opina que el desplegament català “accentuarà les bones relacions i les complicitats” que, de fa uns anys, s’han anat travant amb el pretext del corredor mediterrani. Rafael Beneyto, analista financer i membre de la junta directiva de l’Institut Ignasi Villalonga d’Economia i Empresa, creu que l’expansió dels bancs catalans és, a la vista de les circumstàncies, una bona notícia. “A diferència de la banca autòctona, han suportat la crisi, la qual cosa ja els dona un plus. Es tractarà, doncs d’un instrument important, ja no al servei de l’administració pública sinó al servei d’una zona econòmica que, a pesar de totes les dificultats, té potencial”, apunta Beneyto.

Contrastant amb el model de la banca catalana, Gustau Muñoz evoca el model madrileny, que ha acabat en l’evaporació de Bancaixa, el que fins fa tres anys era el principal buc financer valencià. “Hi ha hagut una aposta absolutament fallida de les elits econòmiques valencianes pel model Zaplana-Camps i ara se n’estan pagant les conseqüències –apunta aquest economista i assagista–. La manera com ha acabat la fusió entre Caja Madrid i Bancaixa és el millor símbol del fracàs de l’eix de la prosperitat”.

Tanmateix, totes les persones consultades per a aquest reportatge reclamen a l’entitat que dirigeix Isidre Fainé que no entre a foc en el Banc de València i aprofite el *know-how* acumulat per la proximitat al territori d’aquesta. “Per història i trajectòria, el Banc de València ha acumulat uns coneixements sobre les necessitats de les empreses valencianes superior al que haja pogut acumular La Caixa des que va obrir mercat en territori valencià –apunta Rafa Beneyto–. La Caixa hauria de saber aprofitar això”. “La Caixa és una institució gran, però té origen en el territori –apunta Joan B. Casas–. Per tant, cal suposar-li una sensibilitat major respecte de la importància que té mantenir la marca comercial i el vincle amb el territori”. En l’edifici casticista neobarroc que acull la seu del Banc de València, mentrestant, molts treballadors aguanten la respiració a l’espera de saber com bufaran els vents procedents de Catalunya.

Violeta Tena

“CaixaBank ha de recuperar l’esperit de la Corona d’Aragó”

Quina lectura fa de la compra del Banc de València per La Caixa?

—L’operació em deixa un sabor de boca agredolç. D’una banda, representa la constatació del final de les entitats autòctones. Després de recórrer un llarg camí han desaparegut en una ventada a causa de la mala gestió dels seus responsables i per una politització mal entesa. Ara bé, al comprador del Banc de València se li reconeix una manera de fer les coses que ens pot beneficiar. La gent de l’antiga CAM, ara en mans del Sabadell, reconeix en els nous gestors més rigor que no en els seus predecessors. Fora bo que això mateixa passara en el cas del Banc de València.

La nota més negra en aquest nou escenari la posa Bancaixa, que ha acabat en terra de ningú i sense que els valencians ja no hi tinguem res a veure.

—Creu que seria convenient que es mantinguera la marca Banc de València?

—Sense dubte això seria el més convenient. És més, confie que vagen una mica més enllà d’on ha anat el Banc Sabadell amb la CAM. No es tracta només de mantenir una marca comercial pròpia, sinó també de mantenir una gestió autònoma, pròxima als agents econòmics i socials valencians. Si se’m permet l’analogia històrica, allò desitjable seria recuperar l’esperit de la Corona d’Aragó. Seria molt bo que els nous responsables del Banc de València aplicaren el principi del policentrisme territorial propi de la Corona d’Aragó i no el centralisme i l’uniformisme que aplicava la Corona de Castella i que s’ha aplicat en el model Bankia. Alguns polítics en aquest país es van deixar enlluernar per l’eix de la prosperitat, però això s’ha demostrat un autèntic fiasco.

Vicent Soler (Rocafort, 1949) fou conseller durant el govern de Joan Lerma. Des del passat març és degà de la Facultat d’Economia de la Universitat de València.

Madrid ha estat una esponja de tot i els valencians no han passat de ser gent de províncies, subalterns.

M’agradaria pensar que les dues entitats catalanes actuaran d’una altra manera. No tindria sentit no aprofitar el coneixement que tenen els professionals valencians que porten tota la vida treballant sobre el terreny. Allò interessant seria que La Caixa trave complicitats.

—El desembarcament d’entitats catalanes és la solució menys dolenta per al sistema financer valencià?

—Això dependrà de la filosofia dels nous gestors. Crec que per tradició i per complicitat mental, el Sabadell i La Caixa poden arribar a ser entitats molt respectades. Tots els fantasmes que en el passat s’han conreat sobre el fet català, potser podrien esvair-se amb una gestió propera i respectuosa. I això podria ser així enfront del model Bankia, que ha consistit en una sucursalització inclement.

Ara hi ha una possibilitat de desarmar l’anticatalanisme per la via dels fets. Alhora es posa en evidència que l’eix de la prosperitat era una entel·lequia, un eix que més enllà del *tren*

botijo i l'AVE no ha existit. És un suposat eix, el de la prosperitat, que parla dues llengües distintes, en el sentit lingüístic, però també conceptuals i de cosmovisió.

—Aquesta connexió financera pot contribuir a enfortir la integració econòmica de l'eix mediterrani?

—Si es fa bé, pot representar un punt d'inflexió. En tot cas, aquest no és un problema d'integració empresarial, sinó d'entestament polític. Hem hagut d'arribar a aquesta crisi per a entendre que els veïns del nord són els nostres aliats naturals. Si els catalans s'independentzen no serà una bona notícia per a nosaltres perquè són els nostres aliats naturals en una Espanya que, si continua sent com és, serà d'una inclemència total contra la pluralitat.

—Mentre es consuma aquesta operació bancària, a les Corts Jorge Bellver, portaveu del PP, anima a rebel·lar-se contra el "domini" català i el conseller Serafín Castellano impulsa la Comissió de les Senyes d'Identitat amb ex-membres d'Unió Valenciana.

—El Partit Popular està cada volta més allunyat de la realitat. Durant un

temps han pogut mantenir els seus fanatismes a base d'il·lusions, de fer-nos creure que érem els millors... Però amb la crisi, la corrupció, la mala gestió, etcètera, això ja no s'aguanta de cap manera. El sentit de proclames com les de Bellver cauen en el patetisme més absolut.

—Se n'ha parlat molt, de la invisibilitat de la classe econòmica i política valenciana...

—Les classes dirigents han pagat la seua desídia envers els afers públics valencians. El que ara està succeint és el resultat d'una actitud històrica. Els ha mancat una visió valenciana del món que alguns havíem reivindicat. Això, que alguns qualificaven de romàntic, s'ha traduït en una manca de força i en incapacitat. Quan s'ha hagut de negociar sobre allò que importa, ningú no ha defensat els interessos valencians. Quan es demanava cohesió social i nacional no es feia només per raons ideològiques, sinó sobretot es feia perquè la no existència d'aquesta cohesió ens ha acabat debilitant en tots els àmbits.

Ara veiem les conseqüències en l'àmbit financer, però el mateix es pot

dir pel que respecta a les infraestructures, el finançament, la dotació de serveis públics... El resultat de tot plegat és que en els darrers 20 anys hem patit un procés d'empobriment respecte a la mitjana espanyola. Al remat el resultat és que no ens hem dotat d'una via valenciana que ens permetera conquerir el futur. No hem pensat en el futur de la nostra economia i de la nostra societat. En els últims 15 anys tot han estat flors i violes i no s'ha escoltat la veu dels qui advertien de la necessitat de canviar de model productiu. Tal advertència ha quedat a nivell acadèmic però no s'han posat mans a l'obra. Això ha estat així perquè la societat estava dividida, hi havia un abisme social al si de la societat valenciana. Aquells que el van crear al principi de la transició pensant que d'aquesta manera els seus interessos de classe podien ser salvaguardats millor, anatematitzant els dissidents, arraconant els valencianistes... han vist, 30 anys més tard, que ells també han estat perjudicats per la seua manera de debilitar el conjunt de la societat valenciana dividint-la.

Violeta Tena